

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 540/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om taxireformen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 540/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikaela Nylander /sv m.fl.:

Hur ämnar regeringen trygga tillgången till taxi överallt i landet, och

har regeringen beredskap att ändra lagen ifall tillgången till taxiservice inte tryggas i hela landet, och

vilka åtgärder kommer regeringen att vidta för att säkerställa att konkurrensutsättningen inom FPA inte igen misslyckas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Mobilitetstjänsterna på landsbygden har redan under flera år minskat till följd av ett minskat invånarantal. Kollektivtrafiktjänsterna har försvunnit på många ställen och tillgången till taxitjänster har under en längre tid varit ett problem. Antalet taxibilar har sjunkit hastigt de senaste åren och det har särskilt på landsbygden inte velat finnas nya taxiföretagare som tar över efter de pensionerade. Det har krävts nya lösningar för att stoppa denna spiral. Lagen om transportservice (320/2017) har varit en av de lösningar som vidtagits som en strävan efter att lösa de borttynande tjänsterna på landsbygden.

Utvecklingsriktningen har de tidigare åren varit att det inte längre vill finnas heltidstaxiföretagare på landsbygden eftersom verksamheten inte varit lönsam. Förpliktelserna i den hävda lagen om taxitrafik (217/2007) om dygnetruntjour och stationsplatser har höjt taxiverksamhetens kostnader och hindrat uppkomsten av taxiverksamhet på deltid. Med minskningen av förpliktelserna i taxiregleringen har man velat trygga tillgången till tjänster även på lång sikt i hela landet. Tjänsterna kan inte tryggas genom att öka på antalet begränsningar eller plikter, eftersom de oundvikligen leder till att även de minsta tjänsterna försvinner.

Till exempel kan taxiverksamhet på deltid vid sidan av annan affärsverksamhet vara lönsam i sådana glest bebyggda områden där taxiverksamheten nu helt upphört. Även slopandet av stationsplatskravet ökar företagets affärsverksamhetsmöjligheter och stöder bevarandet av tjänsterna även på landsbygden. Tillfälliga transporter inom områden

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 540/2018 rd

med hög förfrågan kan ge tilläggsinkomster som gör det möjligt att fortsätta företagsverksamheten även för taxiföretag som i regel är verksamma i glesbyggda områden.

Inom trafikservicebranschen har taxibranschens negativa spiral kunnat brytas. Efter lagens ikraftträdande har fler än 3 000 nya taxitillstånd beviljats. Antalet tillstånd är nu högre i alla landskap än innan lagreformen. Antalet taxitillstånd har ökat i hela 223 kommuner och minskat endast i 15. Tillståndsantalet har ökat mest i Lappland och Nyland. I Raseborg har antalet tillstånd ökat med över 10 procent.

För närvarande finns det ingen statistik över hur tillgången till taxitjänster har förändrats i olika områden. Utifrån de uppgifter vi har tillgång till verkar det dock som om majoriteten av taxiföretagen alltså utövar verksamheten dygnet runt. Över 80 procent av de företag som anmält sin servicetid till katalogen med mobilitetstjänster som uppdateras av Trafik- och kommunikationsverket berättar att de erbjuder skjuts under alla tider från måndag till söndag.

Med tanke på bevarandet av landsbygdens taxitjänster spelar de offentliga upphandlingarna en stor roll. På landsbygden utgör transporterna med offentligt stöd majoriteten av taxiföretagens inkomster och därför borde man vid upphandlingarna bättre än idag beakta upphandlingarnas inverkan på landsbygdens taxitjänster.

Folkpensionsanstalten verkställer reseersättningar som betalas från sjukförsäkringen enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). Folkpensionsanstalten är en självständig offentligrättslig inrättning, vars verksamhet övervakas av fullmäktige som väljs av riksdagen. Regeringen har inte behörighet att ge Folkpensionsanstalten anvisningar i verkställandet av förmånslagstiftningen.

Under våren 2018 har Folkpensionsanstalten har konkurrensutsatt beställningscentralerna för de taxiresor som ersätts med ett helhetsansvar på så vis att serviceproducenterna inledde sin verksamhet den 1 juli 2018. Den 3 januari 2019 publicerad Folkpensionsanstalten ett meddelande enligt vilket en ny serviceproducent har valts för Nyland. Serviceproducenten inleder sin verksamhet den 1 april 2019. Enligt meddelandet har man i det nya avtalet stramat åt serviceproducentens förpliktelser och bland annat ställt upp minimikrav på antalet bilar. Den nuvarande serviceproducenten i Nylandsområdet sköter de taxiresor som Folkpensionsanstalten ersätter fram till slutet av mars enligt avtal. I de övriga områdena fortsätter de serviceproducenter som inledde sin verksamhet den 1 juli 2018.

Social- och hälsovårdsministeriet uppskattar att tillgången till beställningscentralernas verksamhet är adekvat och att antalet bilar är tillräcklig även för Nylands del efter de

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 540/2018 rd

avtalspåföljder som Folkpensionsanstalten riktat mot serviceproducenterna. Inga författningsändringar som med snabb tidtabell skulle träda i kraft finns på gång för de reseersättningar som ersätts från sjukförsäkringen. Regeringens reformminitergrupp har som långsiktigt mål lagt upp att de resor som ersätts från sjukförsäkringen ska överföras på landskapens anordnings- och finansieringsansvar, och förberedelserna inför detta pågår som bäst inom social- och hälsovårdsministeriet.

Vad gäller tur-returresorna som Folkpensionsanstalten ersätter ligger ersättningspraxisen inom de gränser som möjliggörs av sjukförsäkringslagen (1224/2004) och de förordningar som utfärdats med stöd av dem och kan beslutas av Folkpensionsanstalten. Enligt ministerierna borde serviceproducenterna ha möjligt att ordna sin verksamhet på effektivaste möjliga sätt. Ersättningen som betalas för transporten borde uppmuntra till effektiv produktion och fordonsanvändning, och inte till exempel till att låta fordonen stå. Möjligheten att få åka både tur och retur med samma taxibil vid taxiresor som ersätts från sjukförsäkringen har senast behandlats i svaren på de skriftliga frågorna 454/2018 och 508/2018.

Behoven av att ändra regleringen bedöms ständigt inom ministerierna som en del av det normala tjänstearbetet. Kommunikationsministeriet bedömer den nya taxiregleringens funktionalitet och effekter i samarbete med förvaltningsområdets ämbetsverk. Kommunikationsministeriet tillställde innan årsskiftet riksdagens kommunikationsutskott en rapport om de första intrycken av lagen om transportservice på begäran av riksdagen. Rapporten har publicerats i kommunikationsministeriets publikationsserie (Kommunikationsministeriets publikationer 14/2018). Eftersom ett av lagstiftningens mest centrala mål har varit att stöda förändringsprocesserna på lång sikt är det skäl att dra de slutliga slutsatserna om lagen om transportservicens effekter först senare. Utifrån de nu iakttagna effekterna har man inte identifierat reformbehov i lagen om transportservice.

Helsingfors 16 1 2019.

Kommunikationsminister Anne Berner